

Seat No. : _____

JA-105

January-2018

M.Com., Sem.-I

405 : Financial Markets

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે અને સમાન ગુણ ધરાવે છે.

1. નાણાકીય સીસ્ટમના ઘટકો વચ્ચેની ક્રિયાપ્રતિક્રિયા (Interaction) વિશે વિગતવાર વર્ણન કરો. 14
અથવા
  - (a) બજાર આધારિત નાણાકીય સીસ્ટમના ફાયદાઓ અને ગેરલાભો સમજાવો. 7
  - (b) નાણાકીય સીસ્ટમના અને આર્થિક વૃદ્ધિ વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો. 7
2. સર્ટિફિકેટ ઓફ ડીપોઝિટ એટલે શું ? સર્ટિફિકેટ ઓફ ડીપોઝિટ ઈસ્યુના માર્ગદર્શિકા (Guidelines) અંગે ચર્ચા કરો. 14
અથવા
  - (a) ટ્રેઝરી બિલના પ્રકારો પર નોંધ લખો. 7
  - (b) મની માર્કેટમાં RBIની ભૂમિકા સમજાવો. 7
3. IPO એટલે શું ? આઈપીઓ મારફત શેર જારી કરવા માટે પ્રવેશના નિયમોની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
  - (a) ECB પર નોંધ લખો. 7
  - (b) ઈલેક્ટ્રોનિક રાઈટ ઈસ્યુની પ્રક્રિયા સમજાવો. 7
4. શેર બજાર પર સિક્યોરિટીઝની લીસ્ટીંગની પદ્ધતિની પ્રક્રિયાની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
  - (a) સર્કિટ બ્રેકર્સ પર નોંધ લખો. 7
  - (b) નેશનલ સ્ટોક એક્સચેન્જ પર નોંધ લખો. 7
5. સાચા જવાબની પસંદગી કરો : 14
  - (1) અનૌપચારિક નાણાકીય સીસ્ટમ માટે નીચેનામાંથી કયો વિકલ્પ સાચો નથી ?
    - i. નીચો વ્યવહાર પડતર
    - ii. કામગીરીની પરિવર્તન ક્ષમતા
    - iii. ઊંચા વ્યાજ દરો
    - iv. ઊંચા ચૂકવણી કરવામાં નિષ્ફળતાનો જોખમ
    - v. લેણદારો અને દેવાદારો વચ્ચે ઉચ્ચ પરસ્પર ક્રિયા

(a) i, ii, iii	(b) i, iii, v	(c) i, iii, iv	(d) i, ii, v
----------------	---------------	----------------	--------------
  - (2) નીચે જણાવેલી સંસ્થાઓ પૈકી કઈ વિશિષ્ટ વિકાસ નાણાકીય સંસ્થા નથી ?

(a) TFCI	(b) SBI	(c) NHB	(d) NABARD
----------	---------	---------	------------

- (3) સારી રીતે કાર્યરત નાણાકીય વ્યવસ્થાની _____ સૌથી મૂળભૂત તત્ત્વ છે.
 (a) મજબૂત કાનૂની વ્યવસ્થા (b) અસરકારક જાહેર દેવું સંચાલન
 (c) ઈન્ફર્મેશન સિસ્ટમ (d) સુવ્યવસ્થિત બેંકિંગ સિસ્ટમ
- (4) નીચેનામાંથી કયા મુદ્દા મની માર્કેટનું કાર્ય નથી ?
 (a) કેન્દ્રીય બેંક હસ્તક્ષેપ માટે કેન્દ્રીય બિંદુ પુરૂ પાડે છે.
 (b) ટૂંકાગાળાની ભંડોળની માંગ અને પુરવઠા વચ્ચે સંતુલન લાવે છે.
 (c) લાંબાગાળાના ભંડોળના પુરવઠા અને વપરાશકારોની માંગ સુલભ કરે છે.
 (d) નાણાકીય નીતિ પ્રવાહનમાં મુખ્ય ભૂમિકા ભજવે છે.
- (5) વાણિજ્યિક પેપર્સ (Commercial Papers) માટે નીચેનામાંથી કયું વાક્ય યોગ્ય નથી ?
 (a) વાણિજ્ય પેપર્સ અસુરક્ષિત, ટૂંકાગાળાના પ્રોમિસરી નોટ્સ છે.
 (b) તેઓ મર્યન્ટ બેન્કર અથવા બેંક દ્વારા ખાનગી રીતે બહાર પાડવામાં આવે છે.
 (c) એક રોકાણકાર દ્વારા રોકાણ કરેલ રકમ ₹ 5 લાખ કરતાં ઓછી ન હોવી જોઈએ.
 (d) કોર્પોરેટની લાંબાગાળાના મૂડીની જરૂરિયાતો પૂરી કરવા માટે બહાર પાડવામાં આવે છે.
- (6) કોલ મની માર્કેટ કેટલા તબક્કામાં શુદ્ધ ઈન્ટર-બેંક માર્કેટમાં રૂપાંતરિત થયું હતું ?
 (a) 4 (b) 5 (c) 6 (d) 7
- (7) સીબીએલઓ (CBLO) સેગમેન્ટમાં સામાન્ય બજાર માટે ન્યૂનતમ ઓર્ડર લોટ શું છે ?
 (a) ₹ 2 લાખ (b) ₹ 3 લાખ (c) ₹ 4 લાખ (d) ₹ 5 લાખ
- (8) ADR એટલે શું ?
 (a) અમેરિકન ડિપોઝિટરી રિસિટ્સ (b) આર્જેન્ટિનિયન ડિપોઝિટરી રસીદો
 (c) એશિયન ડિપોઝિટરી રિસિટ્સ (d) ઓસ્ટ્રેલિયન ડિપોઝિટરી રિસિટ્સ
- (9) ઓપરેટરોને તેમની ખરીદી ક્ષમતા કરતા વધુ જોખમ લેતા અટકાવવા માટે _____ એકત્રિત કરવામાં આવે છે.
 (a) માર્જિન (b) ચાર્જિસ (c) કર (d) ફી
- (10) રાઈટ ઈશ્યુમાં શેરધારકની ઓળખાણ માટે ઈશ્યુઅર _____ નક્કી કરે છે.
 (a) બૂક ડેટ (b) વેચાણની તારીખ
 (c) પ્રદર્શનની તારીખ (d) રેકૉર્ડ તારીખ
- (11) ડ્રાફ્ટ પ્રોસ્પેક્ટસ જાહેર ટિપ્પણીઓ માટે સેબીના વેબસાઈટ પર _____ દિવસો માટે દર્શાવવામાં આવે છે.
 (a) 20 (b) 21 (c) 22 (d) 23
- (12) ગ્રીન શૂ ઓપરેશનમાં SA એટલે શું ?
 (a) સેક્યોરડ એપ્લીકેટ (b) સ્ટેબીલાઈઝીંગ એજન્ટ
 (c) સેકન્ડ એપ્લીકેટ (d) સ્ટેટ્યુટરી એજન્ટ
- (13) CRR અને SLR નો દર _____ નક્કી કરે છે.
 (a) RBI (b) SEBI (c) ભારત સરકાર (d) નાણાં મંત્રાલય
- (14) કોલ મની માર્કેટના ટ્રાન્ઝેક્શન્સની રિપોર્ટિંગ _____ પર કરવામાં આવે છે.
 (a) NDS (b) FIMMDA (c) NSE (d) OTCEI

JA-105

January-2018

M.Com., Sem.-I

405 : Financial Markets

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions are compulsory and carry equal marks.

1. Explain in detail the interaction between the various components of a financial system. 14

OR

  - (a) Explain the benefits and disadvantages of market based financial system. 7
  - (b) Explain the relationship between financial system and economic growth. 7
2. What is a Certificate of Deposit ? Discuss the guidelines for issuing a certificate of deposit. 14

OR

  - (a) Write a note on Types of Treasury Bills. 7
  - (b) Explain the role of RBI in Money Market. 7
3. What is an IPO ? Discuss the Entry Norms for issuing shares through IPO. 14

OR

  - (a) Write a note on ECB. 7
  - (b) Explain the process of Electronic Right Issue. 7
4. Discuss the procedure of listing of securities on a Stock exchange. 14

OR

  - (a) Write a note on Circuit Breakers. 7
  - (b) Write a note on National Stock Exchange. 7
5. Choose the correct option : 14
  - (1) Which among the following is not correct for informal financial system ?
    - i. Low Transaction cost
    - ii. Flexibility of operations
    - iii. High Interest Rates
    - iv. High Default Risk
    - v. High Interaction between creditors and debtors
    - (a) i, ii, iii (b) i, iii, v
    - (c) i, iii, iv (d) i, ii, v
  - (2) Which among the below institutions is not a specialized development financial institution ?
    - (a) TFCI (b) SBI
    - (c) NHB (d) NABARD

- (3) _____ is a most fundamental element for a well functioning financial system.
- (a) Strong legal system (b) Efficient Public debt management
(c) Information system (d) Well organized banking system
- (4) Which of the following points is not a function of Money Market ?
- (a) Provide a focal point for central bank intervention.
(b) Strikes a balance between demand and supply of short term funds.
(c) Provides access to supplies and users of long term funds to fulfill their requirements.
(d) Plays a central role in monetary policy transmission.
- (5) Which of the following statement not correct for Commercial Papers ?
- (a) Commercial Papers are unsecured, short term promissory notes.
(b) They are privately placed through a merchant banker or bank.
(c) Amount invested by a single investor should not be less than ₹ 5 Lakh
(d) They are issued for fulfilling long term capital requirements of a corporate.
- (6) In how many stages was the Call money Market converted into a Pure Inter-bank Market ?
- (a) 4 (b) 5
(c) 6 (d) 7
- (7) The minimum order lot for normal market in the CBLO segment is
- (a) ₹ 2 Lakh (b) ₹ 3 Lakh
(c) ₹ 4 Lakh (d) ₹ 5 Lakh
- (8) What is ADR ?
- (a) American Depository Receipts
(b) Argentinian Depository Receipts
(c) Asian Depository Receipts
(d) Australian Depository Receipts
- (9) _____ are collected to prevent operators from taking risks in excess of their buying capacities.
- (a) Margins (b) Charges
(c) Taxes (d) Fees
- (10) In case of right issue, the issuer fixes a _____ to identify the shareholders.
- (a) book date (b) sale date
(c) display date (d) record date
- (11) The draft prospectus would be displayed on the website of SEBI for _____ for public comments.
- (a) 20 days (b) 21 days
(c) 22 days (d) 23 days
- (12) SA in the green shoe option is a
- (a) Secured Applicant (b) Stabilizing Agent
(c) Second Applicant (d) Statutory Agent.
- (13) The rate of CRR and SLR are decided by
- (a) RBI (b) SEBI
(c) Government of India (d) Ministry of Finance
- (14) The reporting of call money market transactions is done on
- (a) NDS (b) FIMMDA
(c) NSE (d) OTCEI